

Sygn. akt II UK 92/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku A. H.,
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o świadczenie rehabilitacyjne,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 10 marca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Okręgowego w W. z
dnia 20 marca 2014 r., sygn. akt IX Ua [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W., IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 20 marca 2014 r. oddalił apelację wnioskodawczynie A.H. od wyroku Sądu Rejonowego w W. IV Wydziału Pracy Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 grudnia 2013 r. oddalającego odwołanie wnioskodawczynie od decyzji ZUS Oddziału w W. z dnia 16 września 2013 r. określającej podstawę wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 5 września do 3 grudnia 2013 r. w wysokości 75% podstawy wymiaru zasiłku chorobowego.

Sąd Okręgowy w pełni podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że do wnioskodawczynie zatrudnionej za wynagrodzeniem 17.400 zł, która od 29 września do 11 października 2012 r. przebywała na zwolnieniach lekarskich, a z dniem 30 września 2012 r. rozwiązała stosunek pracy za porozumieniem stron, znajduje zastosowanie art. 46 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach

pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm., zwanej ustawą zasiłkową). Przepis ten określa podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego w ten sposób, że nie może być ona wyższa niż kwota wynosząca 100% przeciętnego wynagrodzenia i na mocy art. 47 tej ustawy stosuje się ją również do określenia wysokości świadczenia rehabilitacyjnego.

Stosownie do art. 36 tej ustawy, podstawa wymiaru świadczenia chorobowego przysługującego ubezpieczonemu, który jest pracownikiem odnosi się do jego przeciętnego wynagrodzenia z okresu 12 miesięcy kalendarzowych, poprzedzających miesiąc w którym powstała niezdolność do pracy. Wysokość tego świadczenia pozostaje w ścisłym związku z wysokością odprowadzonych składek na ubezpieczenie chorobowe. Natomiast, gdy prawo do świadczenia chorobowego (zasiłku lub świadczenia rehabilitacyjnego) przysługuje po ustaniu tytułu ubezpieczenia, jego wysokości nie można wiązać z wysokością wynagrodzenia, do którego prawo ustało z powodu rozwiązania stosunku pracy. Świadczenie wnioskodawczyni przysługiwało zarówno za okres, w którym była ubezpieczona z tytułu stosunku pracy, jak i za okres po rozwiązaniu umowy o pracę. Organ rentowy miał zatem obowiązek ustalenia na nowo podstawy wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego zgodnie z art. 46 w związku z art. 61 ust. 2d ustawy zasiłkowej. Dla ustalenia podstawy wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego wnioskodawczyni za okres przypadający po ustaniu jej ubezpieczenia chorobowego należało przyjąć wysokość ustaloną w zaskarżonej decyzji.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego: 1/ art. 46 ustawy zasiłkowej przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że ma on zastosowanie przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego w sytuacji, gdy niezdolność do pracy powstała przed ustaniem tytułu ubezpieczenia, ale trwa nadal po ustaniu tytułu ubezpieczenia, podczas gdy przepis ten znalazłby zastosowanie jedynie wówczas, gdyby niezdolność do pracy powstała dopiero po ustaniu tytułu ubezpieczenia, 2/ art. 36 w związku z art. 47 ustawy zasiłkowej przez ich niezastosowanie. Okolicznością uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego: czy art. 46 ustawy

zasiłkowej „winien zostać zastosowany w sytuacji, gdy niezdolność do pracy powstała jeszcze przed ustaniem okresu ubezpieczenia, czy też w takiej sytuacji stosowany winien być art. 36 ust. 1 w/w ustawy a to z uwagi na fakt, że art. 46 w/w ustawy ma zastosowanie tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy niezdolność do pracy powstała po ustaniu okresu ubezpieczenia (i to pod warunkiem spełnienia wymogów z art. 7 omawianej ustawy)”. W konsekwencji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę decyzję organu rentowego i przyjęcie do podstawy wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego przysługującego skarżącej za okres od 7 czerwca do 4 września 2013 r. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącej zwrotu kosztów postępowania wedle norm przepisanych, a także o zasądzenie do organu rentowego na rzecz skarżącej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Skarżąca utrzymuje, że w sprawie istnieje potrzeba rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego dotyczącego stosowania art. 46 ustawy zasiłkowej w sytuacji, gdy niezdolność do pracy powstała jeszcze przed ustaniem pracowniczego tytułu ubezpieczenia chorobowego i obejmuje także okres po jego ustaniu.

Wątpliwości prawne podniesione przez skarżącą były już przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 7 kwietnia 2009 r., I UK 337/08 (OSNP 2010 nr 21-22, poz. 269), dowodził, iż wykładnia językowo-logiczna nie pozwala przyjąć, że ograniczenie podstawy wymiaru zasiłku chorobowego z art. 46 ustawy zasiłkowej znajduje zastosowanie tylko wtedy, gdy prawo do zasiłku powstało po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego (art. 7 ustawy zasiłkowej), a nie ma zastosowania, gdy prawo takie powstało w czasie

trwania tego tytułu ubezpieczenia i obejmuje okres po jego ustaniu. Przeciwnie, w treści art. 46 ustawy zasiłkowej nie sposób znaleźć uzasadnienia do wyłączenia spod jego rygoru wszystkich okresów pobierania zasiłku chorobowego przypadających po ustaniu zatrudnienia i pracowniczego tytułu ubezpieczenia chorobowego. Takie przekonujące stanowisko wzmacnia wykładnia systemowa przepisów ustawy zasiłkowej, z których wynika, że zasiłek chorobowy pełni funkcję rekompensującą utracone wynagrodzenie za pracę na wypadek wystąpienia chronionego ryzyka niezdolności do pracy wskutek choroby, która pozbawia ubezpieczonego pracownika możliwości świadczenia pracy i uzyskiwania ekwiwalentu w postaci wynagrodzenia za pracę wykonaną. Skoro po rozwiązaniu stosunku pracy pracownik nie pracuje, przeto nie nabywa prawa do wynagrodzenia za pracę, a zatem nie może oczekiwać z ubezpieczenia chorobowego ustawowej rekompensaty tego wynagrodzenia, którego nie uzyskał z powodu rozwiązania stosunku pracy także w przypadku choroby dalej trwającej po ustaniu zatrudnienia. Nie może być tak, że w drodze porozumienia stron zostaje rozwiązany stosunek pracy, którego trwałość podlega ochronie prawa pracy (por. art. 41 i art. 53 § 1 pkt 1 k.p.), z założeniem (oczekiwaniem), że po ustaniu zatrudnienia były pracownik i tak otrzyma zasiłek chorobowy w dotychczasowej wysokości, która przysługiwała mu w okresie trwania zatrudnienia i pracowniczego tytułu ubezpieczenia chorobowego. Przeciwnie, były pracownik po ustaniu zatrudnienia i pracowniczego tytułu ubezpieczenia chorobowego zachowuje lub nabywa prawo do zasiłku z ubezpieczenia chorobowego wyłącznie w wysokości określonej ustawowo oraz obliczonej od podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, która nie może być wyższa niż 100% przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego dla celów emerytalnych. Taką wykładnię Sąd Najwyższy podtrzymał w wyroku z dnia 30 września 2009 r., II UK 34/09 (OSNP 2011 nr 9-10, poz. 137), że po ustaniu pracowniczego tytułu ubezpieczenia chorobowego wskutek rozwiązania stosunku pracy z mocy porozumienia stron przysługujący byłemu pracownikowi zasiłek chorobowy nie rekompensuje już wynagrodzenia za pracę, którego po ustaniu zatrudnienia były pracownik nie nabywa, przeto tylko z woli ustawodawcy i dla zachowania ustawowej ochrony ubezpieczeniowej - podstawa wymiaru zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu tego ubezpieczenia nie może być wyższa niż gwarancyjne 100%

przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego dla celów emerytalnych (art. 46 ustawy zasiłkowej). W konsekwencji utrwalonego orzecznictwa w sprawie nie występuje kolejna potrzeba wyjaśniania tego samego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2011 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575, z dnia 9 marca 2011 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126, z dnia 24 lutego 2011 r., II PK 274/11, LEX nr 1215146).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.